

Integrale kerkenvisie

Vanuit het Rijksprogramma “Erfgoed telt” heeft de gemeente Groningen in 2021 €75.000,- ontvangen voor het opstellen van een integrale kerkenvisie. Cofinanciering is hierbij niet nodig. Het opstellen van deze kerkenvisie is opgenomen in de Begroting 2022. We willen u dan ook informeren over de stand van zaken van het proces rondom de Kerkenvisie gemeente Groningen.

Algemeen

Aanleiding voor het rijk om in de vorige kabinetsperiode geld beschikbaar te stellen aan gemeenten voor het opstellen van een integrale kerkenvisie is de leegloop van kerken waar het de religieuze functie betreft. Deze trend is al decennia gaande, maar de laatste jaren gaat dit in steeds sneller tempo. Toch zijn veel inwoners wel gehecht aan hun kerk in het dorp, wijk of stad. De kerk vormt een deel van de identiteit voor de hele gemeenschap. Kerken hebben in die zin een veel bredere betekenis dan sec de religieuze functie. Daarom is herbestemming en omgang met dit erfgoed niet alleen een opgave voor de eigenaren, maar een breed maatschappelijk onderwerp. Hierbij kan de gemeente ook een rol hebben. Ook wat betreft de gemeente Groningen zijn al veel kerken (deels) herbestemd of staan de komende tijd voor een dergelijke opgave. De kerkenvisie is vormvrij. Enige voorwaarde vanuit het Rijk is dat alle stakeholders bij het opstellen van de kerkenvisie betrokken worden. Participatie is dan ook het sleutelwoord. Daarnaast betreft het gebouwen die als kerk zijn gebouwd (dus niet panden die nu de functie kerk hebben, maar b.v. als bedrijvenloods of kantoor zijn gebouwd). Hierbij maakt gezindte niet uit (ook moskeeën, synagogen, tempels, etc. tellen mee) en ook niet of de kerken al een keer herbestemd zijn.

Situatie Groningen

Vanuit externe partijen, zoals eigenaren van kerken, is de behoefte gebleken aan een Kerkenvisie. Dit is al gebleken uit diverse verkennende gesprekken met een aantal stakeholders die bij kerken betrokken zijn, waaronder enkele eigenaren en stichtingen. Maar ook vanuit de gemeentelijke organisatie wordt het als meerwaarde gezien om gemeentebreed en integraal naar herbestemming van kerken te kijken. De gemeentelijke herindeling van 1-1-2019 vormt hierbij ook een directe aanleiding. Er zijn 80 religieuze gebouwen in de hele gemeente Groningen. Behalve de kerken die al al woningen/appartementen herbestemd zijn en daarmee van langdurig gebruik, zullen niet rechtstreeks betrokken worden bij de kerkenvisie. Alle andere religieuze gebouwen in eerste instantie wel.

Vervolg-proces

Participatie is dus een belangrijk ingrediënt van de Kerkenvisie. Verschillende fasen in het proces vragen om een verschillende aanpak. De 1ste stap is het organiseren van een plenaire Kick-off bijeenkomst voor alle eigenaren half september 2022. Voor de zomervakantie doen we een “Save the date” uit. Half augustus zenden we de uitnodigingen + een enquête naar de kerkeigenaren. Doel hiervan is om een algemeen inzicht te krijgen in wat de diverse type kerkeigenaren bezig houdt. Daarnaast willen we via het Stadspanel en/of De stem van Groningen de mening van de inwoners van de gemeente ophalen.

Daarnaast zal gebruik worden gemaakt van de zogeheten Probleemoplossers-project uitgevoerd door de Mooiedingenmakers (groep creatieve ZZP'ers). Zij zullen met ons meedenken over de mogelijkheden voor leegkomende kerken en manieren om jongeren bij religieus erfgoed te betrekken.

Op basis van deze input willen we komen tot een selectie van relevante onderwerpen in samenwerking met stakeholders en politiek. Aard en omvang van de participatie hangt hierbij af van de uitkomsten van de enquêtes, de kick-off bijeenkomst en input inwoners. Dit zal ook weer met de portefeuillehouder worden besproken.

Tot slot

Na deze stappen zal dan de uitwerking van de onderwerpen plaatsvinden. Hierover zal dan ook weer feedback opgehaald worden via participatie. Tenslotte zal de Kerkenvisie dan ter besluitvorming worden voorgelegd worden aan uw raad.